

I. LOZICA, *Žena s mijehom*.
Zagreb, Moderna galerija

likove ribara, težaka, radnika, seljanki (*Pržinar*, *Žena s mijehom*), pretežno u realističkome duhu, naglašenih pokreta i uznemirenih volumena. Među brojnim, lirski modeliranim aktovima harmonijom volumena i ljepotom oblika ističu se djela *Poslije kupanja*, *Proljeće*, *Torzo* i *Ženski akt* u kojima je, blizak Kršinićevu izrazu, dostignuo umjetničku zrelost. Izradio je nekoliko portreta (*Brat*, *Sestra*, *Branda*) i ostavio mnogo crteža. Posthumna izložba priređena mu je u Modernoj galeriji u Zagrebu 1954.

LIT.: V. Kušan, Iz galerije savremenih hrvatskih umjetnika, Ivo Lozica, HR, 1943, 10. — C. Fisković, Svjedočanstvo o ubistvu kipara Lozice, u knjizi: Partizanski spomenici, Split 1945. — P. Šegedin, Ivan Lozica (katalog), Zagreb 1954. — J. Vrančić, Ivan Lozica (katalog), Dubrovnik 1961. — J. Depolo, Prekinuto stvaralaštvo, Vjesnik, 30. VII. 1961. — A. V. Mihić, Pisma Ive Lozice, Zbornik otoka Korčule, I, Zagreb 1970. — J. Baldani, Skulptura Ivana Lozice, Rad JAZU, 1971, 360. — B. Gagro, Hrvatska skulptura građanskog perioda, u katalogu: Jugoslovenska skulptura 1870–1950, Beograd 1975. — C. Fisković, Ivo Lozica, Split 1976. N. B. B.

LOZICA, Lujo, kipar (Lumbarda na Korčuli, 22. XI. 1934). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1959 (V. Radauš). Bio je suradnik Majstorske radionice A. Augustinčića 1960–65. Bavio se restauriranjem kamene skulpture u Dalmaciji i Slavoniji (1965–70). Osnovao Atelje »Lozica« (1967) i Galeriju »Zagreb« u Zagrebu (1975). Njegovu skulpturu karakteriziraju čisti i napeti volumeni te majstorska izvedba u kamenu (*Obla žena*, *Jutro*, *Na obali*). Izveo nekoliko spomenika u Zagrebu (*Ranjenik*, 1961; memorijalni kip *V. Nazora*, 1969; portal crkve Majke Božje Lurdske, 1971; *Četiri godišnja doba*, 1974; *Tuga*, 1976; fontana *Igre s vodom*, 1987). Od 1986. živi u San Marinu, gdje je 1989. otvorio Školu za usavršavanje u kiparstvu. Samostalno izlagao u Zagrebu, Padovi, Veneciji, Bergamu i San Marinu.

LIT.: J. Depolo i V. Bužančić, Lujo Lozica (katalog), Zagreb 1981. — A. Venturini, Aloiz Lujo Lozica (katalog), S. Marino 1994. J. Dep.

LOŽA → GRADSKA LOŽA

LUBENICE, naselje na otoku Cresu. Nepravilan tlocrt obzidana naselja s nekoliko aglomeracija jednokatnih kuća uvjetovala je konfiguracija tla na prirodno branjenu položaju — okomitom litici nad zap. obalom otoka. L. su

isprva prapov. gradina, a u sr. vijeku — uz Osor, Cres i Beli — najstariji gradski centar cresko-lošinjskoga arhipelaga. Očuvani su još ist. krak srednjovj. zida i sjev. gradska vrata. Jednobrodna crkva Sv. Nikole (izvan zidina) iz XIV–XV. st. ima brod i četverokutno svetište presvođeno šiljastim bačvastim svodom; u njoj je drveni gotički svečev kip iz XV. st.

LIT.: B. Fučić, Izvještaj o putu po otocima Cresu i Lošnju, Ljetopis JAZU, 1949, 55. — Isti, Apsyrtides, Mali Lošinj 1990. B. F.

LUBIENSKY, Zlata, sakupljačica umjetnina (Zagreb, 13. III. 1897 — 21. III. 1969). Njezin je dom u Jurjevskoj ul. 27 u Zagrebu bio stjecište ljubitelja umjetnosti. Tu su se čuvali portreti i predmeti rođaka biskupa J. J. Strossmayera, portret biskupove majke (rad F. G. Waldmüllera), ikone iz XIV. st., slike nizozemskih majstora iz XVII. st., minijature iz XVIII. st., namještaj iz XVIII. i XIX. st. te knjižnica. Njezina je zbirka zajedno sa zbirkom T. Durieux (koja je kod nje stanovala 1934–56) bila pristupačna javnosti. Umjetnine Z. Lubiensky pripale su 1983. dijelom nasljednicima u inozemstvu a dio je ostao u Hrvatskoj. P. C.

LUBYNSKI, Rudolf, arhitekt (Zagreb, 31. X. 1873 — 27. III. 1935). Studirao na Visokoj tehničkoj školi u Karlsruheu kod J. Durma, u čijemu ateljeu surađuje na projektiranju Sveučilišne biblioteke u Heidelbergu, kliničkih zavoda i gimnazije u Freiburgu te građevina u Offenburgu, Kölnu, Karlsruheu i Zürichu. U Zagrebu djeluje od 1907, isprva kao glavni projektant građevnoga poduzetništva »Müller i Lubiynski«; od 1909. vodi samostalnu arhit. poslovnicu. U razdoblju do I. svj. r. jedan je od najplodnijih zagrebačkih arhitekata; projektira stambene, poslovne i obiteljske građevine: kuću Zaić u Nazorovoj ul. 3 (1908), vilu Renz u Hercegovačkoj 31 (1908), evangeličku školu u Gundulićevoj ul. 28/1 (1909), zgrade Hipotekarne banke u Mrazovićevoj ul. 5 i Illici 146–148a (1910), Eisner u

R. LUBYNSKI, zgrada u Gajevoj ul. 5 u Zagrebu

R. LUBYSKI, Nacionalna i sveučilišna biblioteka u Zagrebu, predvorje

Petrinjskoj ul. 50 – 52 (1910), Huth-Zorac u Masarykovoj ul. 11/1 (1910), Schumacher na Svačićevu trgu 8 (1910), »Svećenički dom« u Palmotičevoj ul. 3 (1910), zgrade Hipotekarne banke na Prilazu Gj. Deželića 42 – 46 (1910), Klein u Kumičićevoj 6 (1910), Mihelić u Palmotičevoj ul. 5 (1911), »Dobrotvorov dom« u Haulikovojoj ul. 4 (1912), zgrade Vujović u Hercegovačkoj ul. 37 (1914), Schick u Amruševoj ul. 7 (1914), Roller na Marulićevu trgu 2 (1914) te stambeno-poslovnu zgradu Kotarske oblasti u Vodnikovoj ul. 1 (1914) – sve u Zagrebu. Na osnovi prvonagrađena natječajnoga rada dobio je izvedbu zgrade Nacionalne i sveučilišne biblioteke na Marulićevu trgu u Zagrebu (dovršena 1913). Po dosljedno provedenu jedinstvu arhitekture, ukrasa i opreme ta je zgrada najvrjedniji primjer kasnosecesijske arhitekture u Hrvatskoj.

Poč. 20-ih godina obnavlja projektantsku djelatnost; u njegovu ateljeu surađuje niz arhitekata, poslije istaknutih imena zagrebačke moderne arhitekture (S. Planić, S. Gomboš, L. Horvat, J. Neidhardt, H. Bauer, M. Haberle, S. Bučar, B. Petrović). U tome razdoblju projektira stambene zgrade: Kanitz u Zvonimirovoj ul. 1 (1923), vilu Wasserthal na Gvozdu 6 (1923), vilu Brahm na Medveščaku (1925), Donner u Masarykovoj 7 (1925), kuću Lubynski u Smičiklasovoj ul. 19 (1926), vilu-atelje Frangeš na Rokovu perivoju 3 (1926), vilu Rein na Gvozdu 23 (1929), kuću Mayer u Dežmanovoj ul. 10 (1930) te kuću Dostal u Frankopanskoj 5a (1930). Na natječaju je dobio izvedbu poslovne zgrade zagrebačkoga Središnjega ureda za osiguranje radnika u Mihanovićevoj ul. 3 (1928), soliterni blok oblikovan u reduciranim historicističkim oblicima, te sinagoge u Sarajevu (1930, devastirana 1941, pregrađena 1964) koju projektira u oblicima maurske eklektike. Posljednje veliko djelo Lubynskoga, poslovna zgrada braće Marić (dioničkoga društva »Shell«) u Gajevoj ul. 5 (1932) oblikovana je, pod utjecajem mladih suradnika B. Petrovića i H. Bauera, potpuno u duhu modernih funkcionalističkih načela s pasažom u prizemlju u stilu art-décoa. Izvan Zagreba L. je gradio u Novoj Gradiški (tiskara i knjižara

Bauer, oko 1909), Banjoj Luci (vila Božić, oko 1912) i Novome Vinodolskome (vila Oršić). Sudjelovao je na izložbi Društva »Medulić« u Splitu 1910, IV. jugoslavenskoj umetničkoj izložbi u Beogradu 1912, izložbi Hrvatskoga društva umjetnosti u Zagrebu 1913, i posthumno na izložbi »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« u Zagrebu 1938.

LIT.: I. Eših, Rudolf Lubynski, Obzor, 1935, 74. – Arhitekt Rudolf Lubynski, Arhitektura, 1984, 189 – 191. – B. Jakac, Sveučilišna biblioteka u Zagrebu, Peristil, 1962, 5. – M. Dabac, Rudolf Lubynski i njegovo doba, Arhitektura, 1984 – 85, 189 – 195. – A. Laslo, Rudolf Lubynski – prilog definiciji stambenog prostora, ibid. – Isti, Rudolf Lubynski, realizacije u Zagrebu (vodić), ibid. A. Las.

LUCIĆ, Radoslav, dubrovački klesar (XVI. st.). God. 1520. izradio s R. Ratkovićem renesansni trijem nad juž. arkadama dominikanskoga samostana u Dubrovniku. Nedovršeni trijem pretvoren je za franc. okupacije u dvoranu; danas knjižnica.

LIT.: C. Fisković, Dokumenti o radu naših graditelja XV – XVI stoljeća u Dubrovniku, Split 1947, str. 7. – Isti, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 120. R.

LUČANE, selo Z od Sinja. Spominje se u pov. dokumentima 1341. Na uzvisini Šušanj nalaze se ostaci prapov. gradine. Smatra se da je tu mogao biti delmatski grad *Setovia* kraj kojega su Rimljani ← 33. skršili otpor Delmata. U zaseoku Đipalo otkriveni su ostaci kasnoant. arhitekture i grobovi, a na lok. Bare starohrv. grobovi. Na seoskome groblju nalazi se nekoliko stećaka.

LIT.: S. Gunjača, Topografska pitanja na teritoriju stare cetinske županije, Split 1937. – A. Milošević, Srednjovjekovna nekropola u »Barama« u Lučanima kod Sinja, SHP, 1984. Z. Gu.

LUČICA → LIPOVAC

LUČIĆ, Branko, povjesničar umjetnosti i konzervator (Zagreb, 6. X. 1928). Diplomirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1953. Radio u Konzervatorskome zavodu Hrvatske (1954 – 61), potom u Zavodu za zaštitu spomenika kulture grada Zagreba. Bio je ravnatelj Restauratorskoga